

Vissenwerkgroep NHGL

(Tekst & foto's: Victor van Schaik)

De Vissenwerkgroep van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg is opgericht op 16 mei 1990. Destijds namen zes genootschapsleden het initiatief om zich te verdiepen in de studie van zoetwatervissen. Belangrijke aandachtspunten hierbij waren onder meer:

- het vergaren van kennis met betrekking tot de inheemse vissoorten
- het verwerven van inzicht in de verspreiding van vissoorten in Limburg

Elrits

In de periode 1990-1999 heeft de Vissenwerkgroep verspreidingsgegevens verzameld die zijn verwerkt tot de verspreidingsatlas 'Vissen in Limburgse beken' (Crombaghs *et al.*, 2000).

Na het verschijnen van dit boekwerk en dus de afronding van het project is de Vissenwerkgroep enige tijd in rustiger vaarwater terechtgekomen. In de winter van 2006/2007 zijn de activiteiten weer opgepakt. Inmiddels zijn er drie excursies uitgevoerd in de Groote Molenbeek in de omgeving van Sevenum/Horst. Naast de meer algemene soorten troffen we o.a. serpeling, sneep, kopvoorn, rivierdonderpad en kroeskarper aan.

De doelstellingen van de Vissenwerkgroep zijn sinds de oprichting niet veranderd. Behalve het vergaren van kennis wordt de gezelligheid natuurlijk niet vergeten. Met het verschijnen van de Limburgse verspreidingsatlas is een brede basis gelegd voor verder onderzoek. Bijkomend voordeel is dat eventuele veranderingen in de visfauna van onze stromende wateren tijdig kunnen worden opgemerkt.

De Vissenwerkgroep zal met name in de periode vanaf het najaar tot in het voorjaar (september-april) actief in het veld te vinden zijn. Jaarlijks zullen enkele inventarisaties plaatsvinden die bekend zullen worden gemaakt in het Natuurhistorisch Maandblad en in onderhavige nieuwsbrief. Wilt u meedoen aan zo'n inventarisatie, stuur dan een berichtje naar onderstaand mailadres. Momenteel telt de Vissenwerkgroep zo'n twintig leden.

Victor van Schaik
Vissenwerkgroep NHGL
Sint Luciaweg 20
6075 EK Herkenbosch
e-mail: v.vanschaik@hetnet.nl

Verspreidingsonderzoek Noordoost-Brabant

(Tekst & Foto's: Sander Hunink)

Achtergrond

De regio Oss is wat betreft herpetofauna en vissen een witte vlek op de verspreidingskaarten. Vooral van vissen zijn er weinig gegevens in het gebied Noordoost-Brabant. Vele gebieden zijn niet of nauwelijks onderzocht en het is onduidelijk hoe het gesteld is met de verschillende populaties en barrières voor trekbewegingen van vissen. Er valt nog veel te ontdekken! Om deze reden is een actieplan opgesteld waarin een gebiedsdekkende verspreidingsonderzoek is uitgewerkt in de omgeving van Oss. Naar aanleiding van dit plan is de werkgroep Verspreidingsonderzoek Noordoost-Brabant opgericht. Hierbij worden vrijwilligers uit regionale natuurorganisaties en particuliere geïnteresseerden ingezet om verschillende gebieden te onderzoeken op herpetofauna en vissen. Het Brabants Landschap

en Stichting RAVON bieden hierbij ondersteuning.

Onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied omvat verschillende landschapstypen; van uiterwaarden en weidse polders in de Maasvallei tot bos- en heidecomplexen, en veelal kleinschalige landbouwgebieden op de zandgronden rond de Peelbreuk. Door de vele typen landschappen met uiteenlopende biotopen is het een interessant onderzoeksgebied waar veel verschillende soorten herpetofauna en vissoorten voorkomen.

Grote- (onder) en kleine modderkruiper (boven)

Doel

Met het actieplan zal onder andere met het Waterschap Aa en Maas overlegd worden of het mogelijk is bepaalde barrières voor trekbewegingen van vissen in het binnenland van Noordoost-Brabant weer mogelijk te maken. Ook zal bekeken worden wat de status is van bedreigde en beschermde soorten als de grote modderkruiper in de omgeving van Oss en hoe de populaties behouden en versterkt kunnen worden.

De waarnemingen van vissen worden gebruikt voor de nieuwe visatlas Noord-Brabant, waar momenteel hard aan gewerkt wordt.

Grote modderkruiper

Meer informatie?

Meer informatie over de werkgroep en het onderzoek kan bij Sander Hunnink worden opgevraagd per mail of telefoon (s_hunnink@hotmail.com, 06-18370282). Ook staat meer informatie op de internet sites www.ravon.nl of www.kwakbollen.org.

Het rapport *Hunnink, S. 2007. Waarnemingen herpetofauna regio Oss 2006, voorlopig overzicht & actieplan verspreidingsonderzoek herpetofauna. Stichting RAVON, Nijmegen, 47p.* is ook digitaal opvraagbaar.

KNNV Werkgroep: Vissen in de Vallei

(Tekst: Menno Soes)

De visfauna van de Gelderse Vallei is rijk aan soorten, maar een goed overzicht ontbreekt eigenlijk. Zo komen er minimaal vijf verschillende soorten beschermde vissen voor: grote modderkruiper, kleine modderkruiper, bierpijpe, bittervoorn en rivierdonderpad. Sinds kort weten we dat de marmelgronnel, een exotische gronnel uit het Kaspische gebied, het Valleikanaal al tot Veenendaal heeft weten te koloniseren. Hoe ver zal deze soort de diverse beken opgaan?

Om de kennis over de Vallei uit te breiden is de Werkgroep Vissen in de Vallei opgericht. De oprichting heeft als voornaamste doelen:

- meer handen aan het water te krijgen;
- de uitwisseling van kennis en kunde;
- een goede toekomst voor de vissen van de Vallei.

De werkgroep richt zich in eerste instantie op het zuidelijk deel van de Gelderse Vallei, maar de Renkumse Beken en de Heelsumse Beek worden